

Špačince

**Komunitný plán
sociálnych služieb
na roky 2013 - 2020**

Obsah

1. Úvod – vymedzenie problematiky.....	3
1.1 Podklady spracovania komunitného plánu.....	7
1.1.1 Legislatívny rámec	7
1.1.2 Stratégie ovplyvňujúce komunitný plán.....	8
1.2 Trendy ovplyvňujúce sociálne služby	9
1.3 Použitá terminológia.....	12
2. Analytická časť.....	14
2.1 Sociálno – demografická analýza	14
2.2 Nezamestnanosť v obci.....	18
2.3 Vybraná občianska infraštruktúra v obci a jej využitie.....	20
2.4 Cieľové skupiny komunitného plánu	24
2.4.1 Seniori a občania so zdravotným postihnutím	25
2.4.2 Rodiny, sociálne ohrozené deti a mládež	28
2.4.3 Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami	30
2.5 SWOT analýza.....	32
3. Strategická časť.....	34
3.1 Vízia a strategické ciele komunitného plánu	34
3.2 Financovanie sociálnych služieb	36
3.3 Časový harmonogram komunitného plánu.....	36
3.4 Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia komunitného plánu.....	36
4. Záver.....	38

1. Úvod – vymedzenie problematiky

Pre potrebu spracovania komunitného plánu je potrebné vymedzenie niektorých pojmov a ich vzájomných súvislostí. Ide predovšetkým o súvislosti medzi komunitou a obcou, strategickým plánovaním, komunitným plánovaním a plánovaním sociálnych služieb, ako aj výzvam, ktorým musí zabezpečovanie ich rozvoja čeliť.

Sociálne služby ako súčasť verejných služieb

Sociálne služby sú súčasťou verejných služieb a dotvárajú základnú občiansku infraštruktúru obcí a miest. Cieľom každej obce je zabezpečenie takej infraštruktúry, ktorá:

- odráža priority komunity, je šitá na mieru a zameraná na potreby jej členov,
- prispieva k dobrým životným podmienkam a zvyšovaniu kvality života členov komunity prostredníctvom rady služieb, aktivít a programov na podporu zlepšenia sociálno-ekonomickej situácie jednotlivcov, interakcie medzi rôznymi skupinami, zvýšeniu sociálnej súdržnosti a sociálneho začleňovania jednotlivcov a skupín.

Obec - komunita

V súvislosti s komunitným plánovaním sa pojmom komunita vníma obec. Komunita je pritom definovaná formálnymi znakmi: trvalý pobyt v správnej jednotke a bývanie na definovanom území. Obecná komunita sa vyznačuje aj určitými sociálnymi a psychickými väzbami, ktoré vznikajú na základe spoločného bývania v území, ale aj na základe vnútornej štruktúry obyvateľstva danej rodinnými vzťahmi, národnostnou príslušnosťou, náboženským vierovyznaním či etnickým pôvodom. Tieto určujú vnútornú integritu a kohéziu obyvateľov obce.

Komunitné plánovanie

Strategické plánovanie v ponímaní samosprávy je spôsob ako definovať koncepciu rozvoja a ciele určitej entity, v tomto prípade obce alebo mesta. Strategický plán je pritom písomný dokument, ktorý určuje dlhodobé smerovanie organizácie (obce) a odpovedá na tri základné otázky – prečo organizácia existuje, čo organizácia robí, kam by mala smerovať a ako sa tam dostane. Základným strategickým plánom, ktorý zodpovedá tejto štruktúre je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Vo väzbe na komunitné plánovanie je v Slovenskej republike známy pojem komunitná práca, komunitný rozvoj a komunitné plánovanie. Práve tieto pojmy definuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách).

Komunitné plánovanie je teda v našich podmienkach vo veľkej miere viazané iba na rozvoj sociálnych služieb na účel predchádzania vzniku alebo zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Vo svete je pojem komunitné plánovanie vnímaný v širšom kontexte. Ide o aktivitu smerujúcu k posilneniu kvality života členov komunity. Komunitné plánovanie sa implementuje vo vymedzenom prostredí – miestnej komunity a aktivuje procesy, ktoré

kladú dôraz na zapojenie a vytváranie vzájomných vzťahov medzi samosprávou a komunitou a medzi ľuďmi navzájom.

Na základe vyššie uvedeného je cieľom komunitného plánovania obce Špačince (obrázok č. 1) budovanie silnej a rozvíjajúcej sa komunity. Komunitné plánovanie je preto založené na troch základných pilieroch: prvým je zabezpečovanie siete sociálnych služieb, druhým je zabezpečenie dostatočných informácií pre existujúcich a budúcich zákazníkov/klientov sociálnych služieb a tretím pilierom je rozvoj komunitného života s osobitným zreteľom na cieľové skupiny komunitného plánu, ktoré sú častokrát zo spoločenského života vylúčené alebo vylúčením ohrozené.

Obrázok č. 1: Piliere komunitného plánovania v obci Špačince

Špecifické ciele komunitného plánovania možno zadefinovať nasledovne:

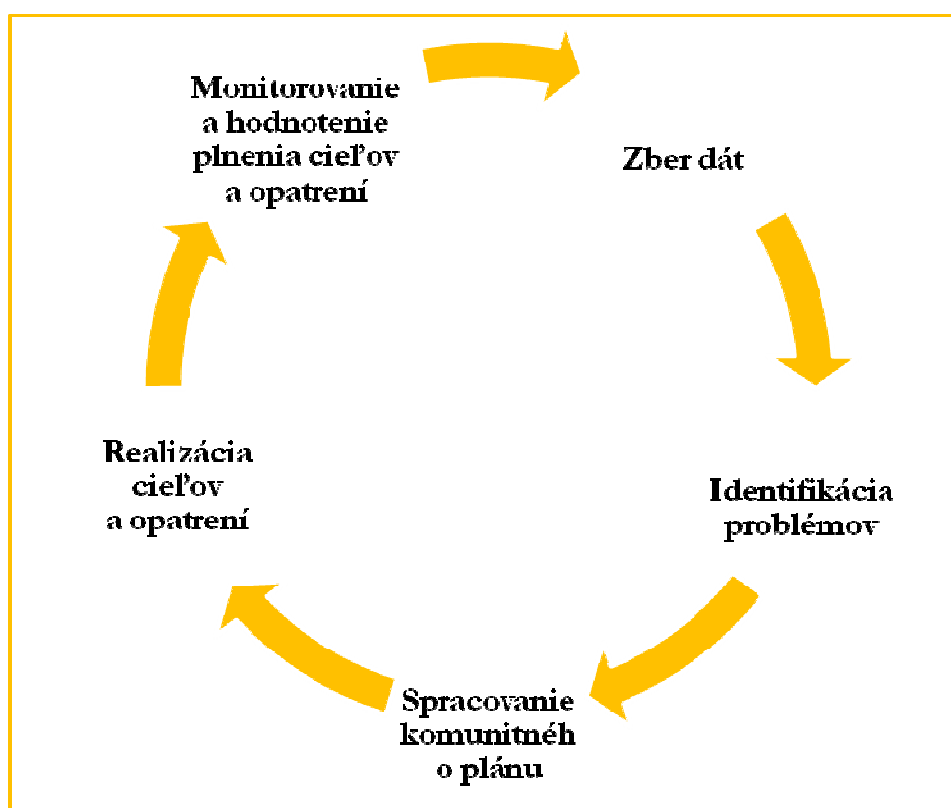
- posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce,
- predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- vtiahnutie do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu alebo vyvolávajú strach a neistotu.

Účastníci komunitného plánovania:

- zadávateľ sociálnych služieb (obec, ktorej zákon o sociálnych službách ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov),
- poskytovateľ sociálnych služieb (verejný a neverejný poskytovateľ),
- prijímateľ sociálnych služieb (fyzická osoba - občan).

Komunitné plánovanie má niekoľko etáp (obrázok č. 2):

1. *Zber dát*: zisťovanie všetkých dostupných informácií o komunite s cieľom porozumieť problému komunity (demografické údaje, dostupnosť sociálnej infraštruktúry)
2. *Identifikácia problémov*: stanovenie hlavného problému komunity a odhalenie jeho príčin spolu so SWOT analýzou
3. *Spracovanie komunitného plánu*: navrhnutie cieľov a opatrení smerujúcich k riešeniu sociálnych problémov so stanovenými zdrojmi, zodpovednosťami a časovým harmonogramom
4. *Realizácia cieľov a opatrení*: samotná realizácia navrhnutých opatrení v komunitnom pláne
5. *Monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľov a opatrení*: pravidelné monitorovanie plnenia opatrení komunitného plánu (s možnosťou zmien) a záverečné hodnotenie dosiahnutia strategických cieľov a vízie ako základ pre pokračovanie komunitného plánovania na nasledujúce obdobie

Obrázok č. 2: Etapy komunitného plánovania

Ďalšie prínosy komunitného plánovania:

- sebedomá občianska spoločnosť (aktivizácia zadávateľa, prijímateľa a poskytovateľov sociálnych služieb),
- nové metódy spolupráce a vytvárania partnerstiev,
- zvýšenie záujmu o veci verejné, vzťah k bydlisku,
- komunikácia medzi generáciami.

Nástrojom komunitného plánovania je samotný komunitný plán sociálnych služieb ako strednodobý plánovací dokument, ktorý reaguje na miestne sociálne problémy,

zohľadňuje miestne špecifiká a stanovuje strategické ciele k dosiahnutiu dlhodobej vízie v oblasti rozvoja sociálnych služieb v danej obci.

Samotné spracovanie komunitného plánu a jeho štruktúru definuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v § 82. Komunitný plán sociálnych služieb obce Špačince rešpektujúc túto štruktúru je rozdelený do štyroch častí:

1. úvodná časť: obsahuje výklad problematiky, použitých pojmov, legislatívnych a teoretických pojmov,
2. analytická časť: obsahuje sociálno – demografickú analýzu obce, analýzu vybraných prvkov občianskej infraštruktúry, identifikáciu cieľových skupín komunitného plánu a ich potrieb a SWOT analýzu,
3. strategická časť: obsahuje stanovenú víziu, strategické ciele a opatrenia komunitného plánu, ako i spôsob financovania, hodnotenia a aktualizácie dokumentu,
4. záver: obsahuje stručné zhrnutie cieľov, na ktoré je potrebné zamerať pozornosť v nadchádzajúcom období.

1.1 Podklady spracovania komunitného plánu

1.1.1 Legislatívny rámec

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách tvorí základný legislatívny rámec v oblasti sociálnych služieb, ktorý upravuje:

- právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb,
- financovanie sociálnych služieb,
- dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

Tento zákon zároveň ukladá obciam povinnosť vypracovávať a schvaľovať komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode podľa § 83.

Legislatívny rámec v oblasti sociálnych služieb dopĺňajú ďalšie právne predpisy:

- zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
- zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
- zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
- zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine,
- zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, atď.

Úlohy a kompetencie obce v zmysle zákona o sociálnych službách

Pôsobnosť obce pri poskytovaní sociálnych služieb je podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách nasledovná:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,
 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
 2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 3. opatrovateľskej služby,
 4. prepravnej služby,

5. odľahčovacej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
 1. o poskytovaní sociálnej služby,
 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
 3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
 4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladat' a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona a ďalšie úlohy podľa § 80.

1.1.2 Stratégie ovplyvňujúce komunitný plán

Okrem platnej legislatívy upravujúcej sociálne služby vychádza a rešpektuje komunitný plán miestne, regionálne, národné a európske stratégie.

Miestne stratégie

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Špačince

Regionálne stratégie

- Akčný plán rozvoja sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na území Trnavského samosprávneho kraja

Národné stratégie

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2013
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike
- Národný pracovný program Európskeho roka aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami 2012
- Akčný plán politiky mládeže na roky 2012 – 2013

Európske a medzinárodné stratégie

- Európska sociálna charta
- Dohovor o právach dieťaťa
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
- Akčný plán Rady Európy pre ľudí so zdravotným postihnutím na roky 2006 – 2015
- Európska stratégia pre oblasť zdravotného postihnutia pre roky 2010 – 2020

1.2 Trendy ovplyvňujúce sociálne služby

Od začiatku 90. rokov boli do života postupne zavádzané nové princípy poskytovania sociálnych služieb, ktoré sú bežne uplatňované v sociálnych systémoch vyspelých európskych krajín. Reformou verejnej správy v Slovenskej republike začali v roku 2002 prechádzať kompetencie aj v oblasti poskytovania sociálnych služieb na obce/mestá a samosprávne kraje.

Cieľom reformy v oblasti sociálnych služieb bolo:

- rozšíriť poskytované služby,
- zabezpečiť služby bližšie k občanom,
- zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb.

Na dosiahnutie vyššie uvedených cieľov bolo prijatých niekoľko opatrení a strategických dokumentov, aby sa naplnila dôležitá výzva, ktorej čelí celá Európa a to modernizácia sociálnych služieb.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2013

Národné priority ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb boli prijaté po novele zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách s platnosťou do roku 2013.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú nasledovné:

1. Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb.
2. Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.
3. Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb.
4. Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Cieľom týchto priorít rozvoja sociálnych služieb je zabezpečenie práva občanov na sociálne služby, zvýšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj nedostatkových sociálnych služieb alebo na rozvoj sociálnych služieb, ktoré v jednotlivých samosprávnych krajoch a obciach úplne chýbajú.

Národné priority zároveň obce/mestá a samosprávne kraje zaviazali rozpracovať a zohľadňovať ich vo forme konkrétnych úloh a opatrení v oblasti sociálnych služieb vo svojich komunitných plánoch a koncepciách rozvoja sociálnych služieb na základe dôslednej analýzy poskytovaných sociálnych služieb, potrieb a tradícií svojho územia.

Deinštitucionalizácia sociálnych služieb

Druhým cieľom reformy verejnej správy je zabezpečenie služieb bližšie k občanom, tzn. prechod z veľkokapacitných špecializovaných inštitúcií ku komunitným službám, ktoré nevytrhávajú občanov z ich prirodzeného prostredia. Tento cieľ má byť naplnený na základe prijatej Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike v roku 2011 a Národného akčného plánu prechodu

z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015.

Stratégia v analýze systému poskytovania sociálnych služieb považuje za slabé stránky:

- nerozvinutý systém komunitného plánovania a nedostatočne vytvorené podmienky pre zotrvanie v prirodzenom (domácom) sociálnom prostredí,
- nedostatočnosť a regionálnu nerovnomernosť siete zariadení sociálnych služieb a terénnych sociálnych služieb a ich fyzickú dostupnosť,
- nedostatočnú variabilitu sociálnych služieb,
- absenciu štandardov kvality sociálnych služieb.

Deinštitucionalizácia je pritom proces, ktorý systém starostlivosti transformuje na systém, ktorý má za cieľ uľahčiť sociálnu participáciu (účasť občana na živote spoločnosti tým, že ponúka široké spektrum služieb poskytovaných na úrovni komunity), rešpektujúc pri tom princípy výberu a rozhodovania.

Aktívne starnutie

Jednou z najväčších skupín príjemcov sociálnych služieb sú seniori, ale častokrát sú vo vzťahu k seniorom priradované len potreby zabezpečovania zdravotných a sociálnych služieb. Nemej dôležité sú aj ďalšie aspekty ich života a potrieb vo vzťahu k zamestnanosti a zamestnateľnosti, aktivít mimo formálneho trhu práce, podpory ich nezávislosti, dôstojnosti, ekonomickej a sociálnej bezpečnosti, ďalšieho vzdelávania, kultúrneho vyžitia, vrátane ochrany pred zlým zaobchádzaním vo všetkých spoločenských sférach a vzťahoch.

Všetky tieto potreby zahŕňa aktívne starnutie, ktoré je podľa Svetovej zdravotníckej organizácie, proces, v ktorom sa optimalizujú možnosti zdravia, účasti a bezpečnosti s cieľom zvýšiť kvalitu života starších ľudí. Pojem aktívne starnutie sa teda netýka len starostlivosti o zdravie, ale zahŕňa v sebe tak fyzický, sociálny, ako aj duševný aspekt a podporuje nezávislosť seniorov, ich seberealizáciu a účasť na spoločenskom živote komunity.

Európska únia podporuje aktívne starnutie rôznymi aktivitami a jedným z nich bolo vyhlásenie roka 2012 za rok podpory aktívneho starnutia a podpory solidarity medzi generáciami. K tejto iniciatíve sa Slovenská republika pripojila prijatím Národného programu Európskeho roka aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami 2012, ciele ktorého by mali byť uplatňované nie len v rámci jedného roka (2012) ale trvale.

Aktivity v tejto oblasti by mali byť premietnuté aj do komunitných aktivít, t.j. do úloh a priorit, ktoré by mali obce vykonávať vo vzťahu k cieľovej skupine:

- podpora seniorských organizácií,
- zabezpečenie osvetu seniorov v otázkach zneužívajúcich obchodných praktík, osvetu v oblasti prevencie kriminality a bezpečného správania sa seniorov v cestnej premávke,
- zapájanie seniorov do plánovania, tvorby a rozvoja komunitného plánovania,
- vytváranie podmienok na zabránenie sociálnej izolácie starších ľudí,

- podpora zapojenia starších ľudí do dobrovoľníckych aktivít a vytváranie podmienok na zapojenie dobrovoľníkov do aktivít určených pre seniorov, vrátane podpory zapojenia mladých ľudí do poskytovania služieb seniorom v rámci dobrovoľníckej práce a tým upevňovanie medzigeneračných väzieb a uznanie významu dobrovoľníckej práce pri zvyšovaní kvality života starších ľudí, ako aj celej spoločnosti,
- podporovať rozvoj terénnych sociálnych služieb a ambulantných sociálnych služieb podporujúcich zotrvanie starších ľudí v prirodzenom rodinnom prostredí,
- zabezpečiť prístup k informáciám a k základnému školeniu o problematike starostlivosti o starších ľudí odkázaných na pomoc iných osôb aj osobám, ktoré poskytujú neformálnu pomoc.

1.3 Použitá terminológia

V úvodnej časti boli objasnené niektoré termíny a súvislosti medzi nimi. Ostatná terminológia, ktorá sa danej problematiky môže dotýkať je nasledovná:

Sociálna prevencia: odborná činnosť na predchádzanie a na zabraňovanie príčinám vzniku, prehĺbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu občana. Formy prevencie sú: vyhľadávacia, sanačná, rehabilitačná, resocializačná a vzdelávacia činnosť.

Sociálno-patologické javy: javy, ktoré sú všeobecne spoločensky nežiaduce a nenormálne. Patria sem rôzne formy deviantného a nespoločenského správania.

Krízová intervencia: špecializovaná pomoc osobám, ktoré sa ocitli v kríze. Ide hlavne o zásah na úrovni rodiny, sociálnu intervenciu a v nutných prípadoch aj intervenciu psychofarmakologickú, ktorá môže byť spojená s krátkodobou hospitalizáciou. Základom krízovej intervencie je, že musí byť okamžitá, aktívna, ľahko dosiahnuteľná.

Sociálno-právna ochrana: činnosť na ochranu práv a právom chránených záujmov občanov.

Sociálne poradenstvo: odborná činnosť zameraná na zistenie rozsahu a charakteru sociálnej núdze a sociálnych problémov, na zistenie príčin jej vzniku, na poskytnutie informácií o možnostiach riešenia sociálnej núdze a sociálnych problémov a na usmernenie občana pri voľbe a uplatňovaní foriem sociálnej pomoci a sociálnych služieb.

Sociálne služby a sociálna pomoc: súbor činností, ktoré občanovi poskytujú pomoc v nepriaznivej sociálnej situácii a ochranu pred sociálnym vylúčením, ktoré pomáhajú zabezpečiť základné životné podmienky, nadobudnúť sociálnu stabilitu a obnoviť sociálnu nezávislosť a suverenitu. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.).

Sociálne služby môžeme rozdeliť podľa miesta pôsobenia na:

- terénne sociálne služby, ktoré sú poskytované v prirodzenom prostredí občana/klienta, čiže v jeho domácnosti, napr. opatrovateľská služba,
- komunitné sociálne služby, ktoré sú poskytované priamo v komunite, kde občan žije – napr. sociálne poradenstvo, denné centrá atď.
- rezidenčné sociálne služby, ktoré sú poskytované v pobytových zariadeniach a občan/klient v nich dlhodobo žije – napr. domovy sociálnych služieb, domovy dôchodcov.

Nepriaznivá sociálna situácia

Nepriaznivou sociálnou situáciou sa rozumie taká situácia, v ktorej sa osoba ocitne pre stratu sebestačnosti/samostatnosti z dôvodu veku, zdravotného stavu, pre krízovú sociálnu situáciu, životné návyky, sociálne znevýhodňujúce prostredie, ohrozenie práv

a záujmov trestnou činnosťou inej osoby, prípadne z iných závažných dôvodov, alebo ak jej spôsob života vedie ku konfliktu so spoločnosťou a táto osoba nie je schopná sama dostatočne zabezpečiť a uspokojovať svoje životné potreby a tieto potreby ani nie sú inak v dostatočnej miere zabezpečené.

Analýza sociálnych potrieb obyvateľstva: analýza sociálnych služieb je základná odborná metóda na získanie vstupných údajov pre komunitné plánovanie. Služi na zistenie základných demografických informácií, sociálnych problémov, ale aj zdrojov, ktoré sa nachádzajú v danej komunite.

Integrácia: komplexný proces vyrovnávania príležitosti osobám v nepriaznivej sociálnej situácii a umožnenie prístupu k bežným podmienkam života. Pod sociálnym začleňovaním (sociálnou integráciou) sa rozumie proces, ktorý zabezpečuje, že osoby sociálne vylúčené alebo sociálnym vylúčením ohrozené dosiahnu príležitosti a možnosti, ktoré im napomáhajú plne sa zapojiť do ekonomického, sociálneho i kultúrneho života spoločnosti a umožňujú im žiť spôsobom, ktorý je v spoločnosti považovaný za bežný. Pojem integrácia znamená tiež zjednocovanie postojov, hodnôt, správania a smerovania rôzneho druhu. Ovplyvňuje medziľudské vzťahy a rovnako aj identitu jednotlivcov. Je potrebná tam, kde do kontaktu prichádzajú odlišné javy, situácie, postoje i aktivity. Integrácia je jedným z nástrojov, ktoré pomáhajú tieto rozdiely prekonávať.

Inklúzia: v posledných rokoch sa začal používať pojem inklúzia, ktorá vníma skupinu ľudí s postihnutím ako podmnožinu zdravej spoločnosti (tak ako sú podmnožinou napríklad deti alebo dôchodcovia) a nehovorí o tom, či ide o podriadenú alebo nadriadenú skupinu. Inklúzia je krokom na ceste, kde sú ľudia s postihnutím prijímaní a získavajú uznanie za svoj prínos k akejkoľvek ľudskej činnosti práve pre svoju odlišnosť. Na Slovensku sa pojmy inklúzia a integrácia používajú často ako synonymá, ako rovnaké pojmy. Pojem inklúzia má však odlišné charakteristiky:

1. Inklúzia je spoločným problémom ľudí s postihnutím a ľudí zdravej populácie.
2. Inklúzia je vzťahom partnerstva.
3. Inklúzia je nová hodnota, vytvorená z hodnôt menšiny a tiež z hodnôt väčšiny.
4. Začlenenie ľudí s postihnutím do inštitúcií bežnej populácie nie je jedinou formou inklúzie.

2. Analytická časť

2.1 Sociálno – demografická analýza

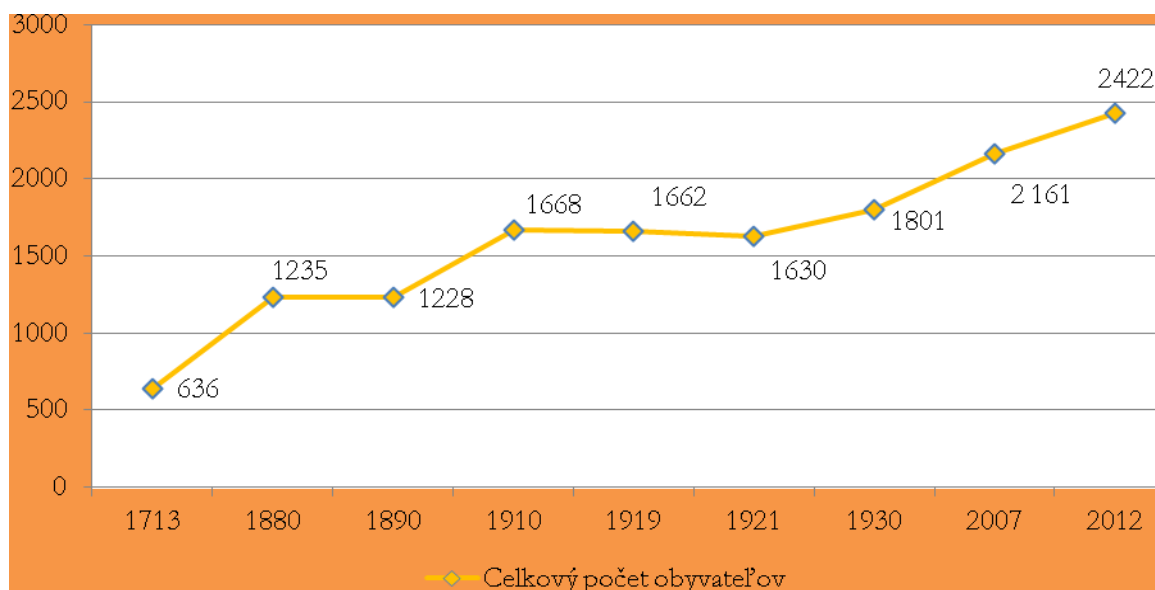
Obec Špačince leží v juhozápadnej časti Slovenska, v okrese Trnava (Trnavský samosprávny kraj). Od krajského mesta je vzdialená 8,8 km, od Bratislavy 64,8 km, od mesta Piešťany 37,8 km a od Senice 41,6 km.

V blízkosti obce sa nachádzajú malé a stredné obce: Radošovce, Dolné Dubové, Bohdanovce nad Trnavou, Malženice, Jaslovské Bohunice, Dolná Krupá.

Vzhľadom na tesnú blízkosť krajského mesta je pre obec miesto príslušné pracovisko daňového úradu, okresného súdu, Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru, Územnej vojenskej správy, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Okresného úradu práce v Trnave. Miesto príslušné pracovisko Obvodného oddelenia policajného zboru je v Jaslovských Bohuniciach.

Pre spracovanie komunitného plánu, ktorý je o ľuďoch a pre ľudí sú dôležité predovšetkým demografické údaje a ich analýza. Dostupnými historickými údajmi, ktoré sa datujú až do roku 1713 a ich porovnaním so súčasnosťou je možné vidieť historický vývoj počtu obyvateľov obce.

Graf č. 1: Historický vývoj počtu obyvateľov obce

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

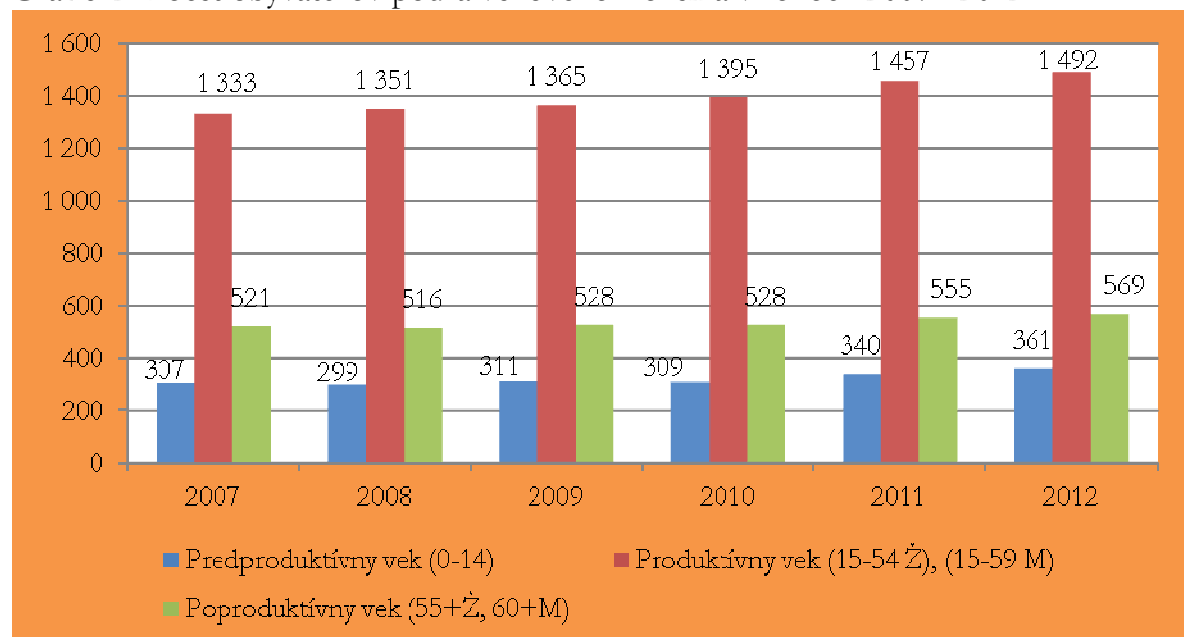
Z hľadiska spracovania komunitného plánu sú dôležité predovšetkým údaje z obdobia posledných rokov (tri roky a viac) s možnosťou sledovania trendov. V období posledných šiestich rokov je možné vidieť pomerne významný nárast počtu obyvateľov (tabuľka č. 1). V roku 2012 je tento počet oproti roku 2007 vyšší o 261 osôb.

Tabuľka č. 1: Počet obyvateľov obce v rokoch 2007 - 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvateľov k 31.12.	2 161	2 166	2 204	2 232	2 352	2 422
z toho ženy	1 093	1 094	1 119	1 125	1 190	1 230
z toho muži	1 068	1 072	1 085	1 107	1 162	1 192

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Graf č. 2: Počet obyvateľov podľa vekového zloženia v rokoch 2007 - 2012

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Populačné starnutie predstavuje pre Európu a taktiež aj Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti. Aj napriek tomu, že v súčasnosti nie sú ešte prejavy starnutia slovenskej populácie také citeľné, vývoj vekovej štruktúry obyvateľov poukazuje na zrýchľovanie procesu starnutia populácie. Dôchodkový vek dosahujú silné povojnové ročníky a vo veku najvyššej fyziologickej plodnosti sú málo početné vekové skupiny narodené v prvej polovici 90-tych rokov minulého storočia.

V súčasnosti je na Slovensku pomer medzi počtom osôb v produktívnom veku, t. j. 15 – 64 rokov (71,5 % v roku 2012) a počtom osôb v predproduktívnom (15,4 % v roku 2012) a v poproduktívnom veku (13,1 % v roku 2012) ešte pomerne priaznivý. Ide však o dočasnú situáciu. V ďalších rokoch sa pomer medzi osobami v produktívnom veku a osobami v poproduktívnom a v predproduktívnom veku začne meniť.

Na zistenie stavu populačného starnutia v obci Špačince možno použiť index starnutia populácie, ktorý sa počíta z počtu obyvateľov vo veku 0-14 a vo veku nad 65 rokov. Index starnutia teda udáva počet osôb nad 65 rokov pripadajúcich na 100 osôb vo veku 0 – 14 rokov. Za nepriaznivý pomer sa hodnotí index starnutia vyšší ako 100.

Tabuľka č. 2: Vývoj indexu starnutia v rokoch 2007 - 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvateľov vo veku od 0-14	307	299	311	309	340	361
Počet obyvateľov nad 65 rokov	336	340	346	344	364	368
Index starnutia	109,45	113,71	111,25	111,33	107,06	101,94

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Z výsledku vývoja indexu starnutia (tabuľka č. 2) je možné vidieť pomerne veľký nárast v roku 2008, ale od roku 2009 mierny pokles. Významne sa index starnutia znížil v roku 2012, kde je najnižší zo všetkých šiestich rokov.

Na vývoj indexu starnutia môžu mať vplyv tak isto vývoj prirodzeného a mechanického pohybu obyvateľstva. V prirodzenom prírastku (úbytku) obyvateľstva obce (tabuľka č. 3) bol v rokoch 2007 – 2009 zaznamenaný úbytok, kým v rokoch 2010 – 2012 prírastok.

Tabuľka č. 3: Vývoj prirodzeného prírastku v rokoch 2007 - 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet živonarodených	9	14	16	31	23	31
Počet zomretých	25	20	25	27	17	27
Prirodzený prírastok (úbytok) spolu	-16	-6	-9	4	6	4

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

V mechanickom pohybe obyvateľstva (tabuľka č. 4) vidieť pozitívne saldo migrácie vo všetkých rokoch. Najvyšší bol prírastok obyvateľstva v roku 2011, následne 2012 a 2007.

Tabuľka č. 4: Vývoj salda migrácie – mechanického pohybu v rokoch 2007 - 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet prisťahovaných	86	42	81	63	109	90
Počet odstťahovaných	27	31	34	39	34	24
Saldo migrácie spolu	59	11	47	24	75	66

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Kladné saldo migrácie obyvateľstva sa výrazne prejavilo na celkovom prírastku obyvateľstva (tabuľka č. 5), ktoré predstavuje súčet prirodzeného prírastku a mechanického pohybu obyvateľstva.

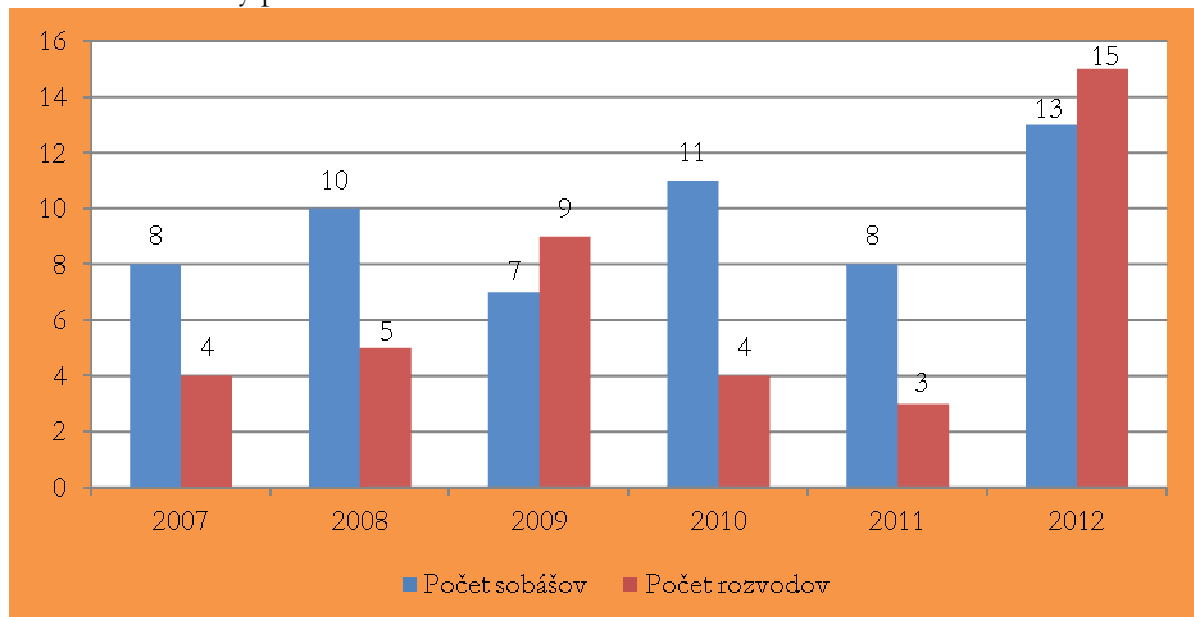
Tabuľka č. 5: Vývoj celkového prírastku v rokoch 2007 - 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celkový prírastok	43	5	38	28	81	70

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Graf č. 3: Celkový počet sobášov a rozvodov v rokoch 2007 - 2012

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

V počte sobášov a rozvodov (graf č. 3) prevládala počet rozvodov v rokoch 2009 aj 2012. Údaje o národnostnom zložení a štruktúre obyvateľstva podľa vierovyznania (tabuľka č. 6 a 7) boli získané zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011.

Tabuľka č. 6: Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania

Vierovyznanie:	počet	v %
Rímskokatolícka cirkev	1876	81,74
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	16	0,70
Reformovaná kresťanská cirkev	1	0,04
Pravoslávna cirkev	1	0,04
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,04
Kresťanské zbory	5	0,22
Cirkev adventistov siedmeho dňa	4	0,17
iné	12	0,52
bez vyznania	177	7,71
nezistené	202	8,80

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Tabuľka č. 7: Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Národnosť:	počet	v %
slovenská	2140	93,25
maďarská	5	0,22
česká	8	0,35
poľská	1	0,04
ostatné	1	0,04
nezistená	140	6,10

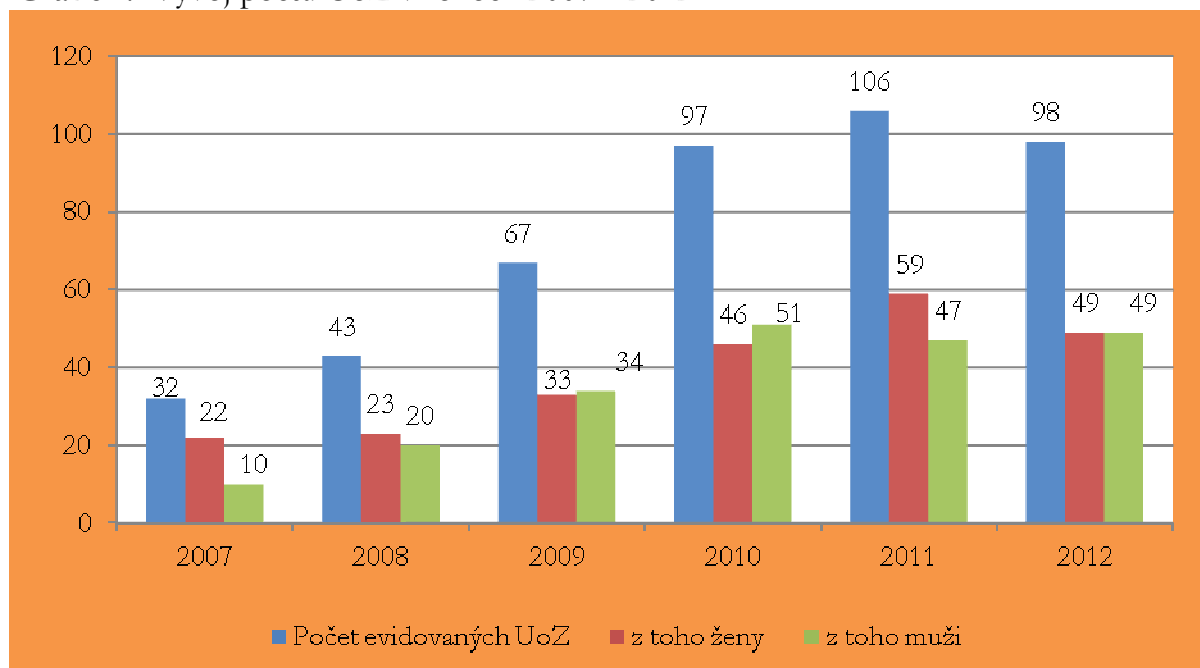
Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

2.2 Nezamestnanosť v obci

Nezamestnanosť ako faktor závažnej zmeny spôsobu života je udalosťou, ktorá si vyžaduje veľké adaptačné úsilie zamerané na novovzniknutú situáciu. Strata zamestnania so sebou prináša negatíva v podobe zníženia životnej úrovne, vylúčenia zo sociálnych vzťahov a narušených životných istôt. Nezamestnanosť tak vplýva na jedinca, ktorý prácu stratil, ale aj na celú jeho rodinu. Po roku 2009, kedy sa hospodárska kríza prejavila, sa výrazne zvýšila miera nezamestnanosti, aj preto je potrebné v komunitných plánoch venovať zvýšenú pozornosť skupine nezamestnaných (predovšetkým dlhodobo), ako aj osobám, ktoré sú nezamestnanosťou priamo dotknuté (rodinní príslušníci – až celé rodiny).

Počet uchádzačov o zamestnanie (graf č. 4) mal v obci Špačince v priebehu rokov 2007 – 2011 rastúcu tendenciu, až v roku 2012 prišlo k miernemu zníženiu. V grafe znázornený stav nezamestnaných však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných. Skrytú nezamestnanosť, t.j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť.

Graf č. 4: Vývoj počtu UoZ v rokoch 2007 – 2012

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Podľa dĺžky evidencie je najrizikovejšou skupinou obyvateľstvo s dĺžkou evidencie nad 12 mesiacov. Z tabuľky č. 8 je možné vidieť, že túto skupinu tvorí 28,57 % všetkých UoZ.

Tabuľka č. 8: Štruktúra UoZ v roku 2012 podľa dĺžky evidencie v mesiacoch

	do 3	4 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 24	25 - 48	nad 48
Počet UoZ	22	24	16	8	16	10	2
v %	22,45	24,49	16,33	8,16	16,33	10,20	2,04

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Jedným z rozhodujúcich faktorov pre uplatnenie sa obyvateľov na trhu práce je najvyššie dosiahnuté vzdelanie. V roku 2012 predstavovalo v obci (tabuľka č. 9) najvyšší počet UoZ obyvateľstvo s učňovským vzdelaním, následne s úplným stredným odborným.

Tabuľka č. 9: Štruktúra UoZ v roku 2012 podľa vzdelanostnej úrovne *

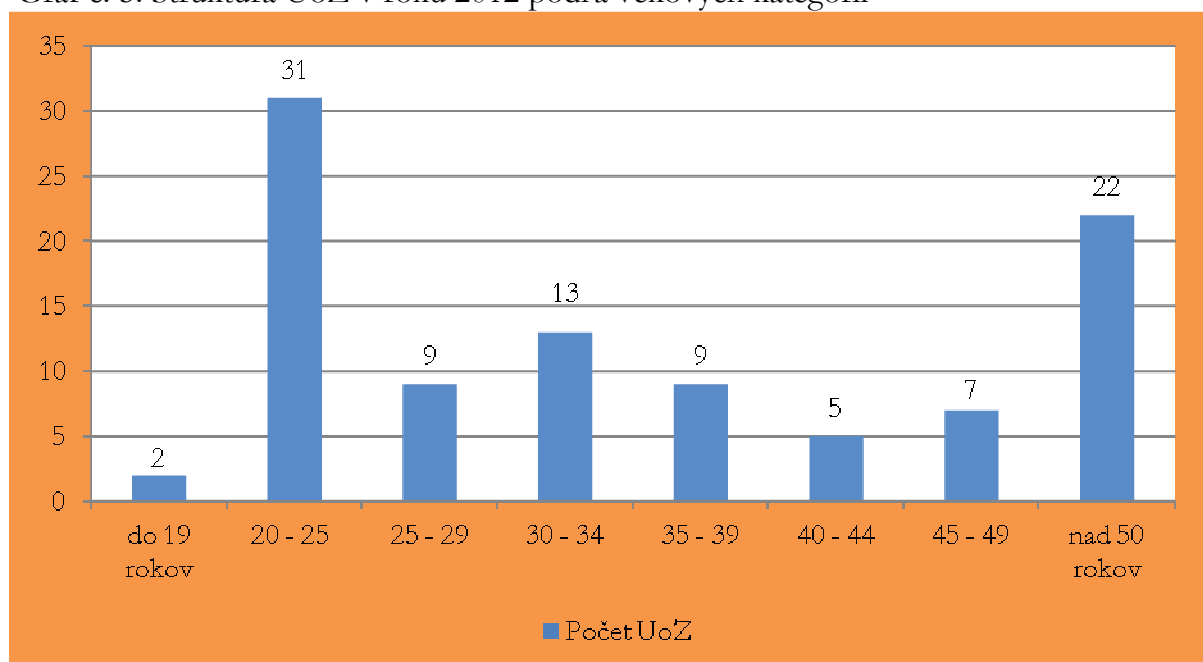
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Počet UoZ	0	12	38	0	13	5	24	0	6	0
v %	0	12,24	38,78	0	13,27	5,10	24,49	0	6,12	0

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

***Poznámka: stupne vzdelania:** 0 – bez vzdelania, 1 – základné, 2 – učňovské, 3 – stredné (bez maturity), 4 – učňovské s maturitou, 5 – úplné stredné všeobecné, 6 – úplné stredné odborné, 7 – vyššie odborné, 8 – vysokoškolské prvého stupňa, 9 – vysokoškolské druhého stupňa, 10 – vysokoškolské tretieho stupňa

Vývoj situácie v oblasti postavenia starších ľudí na trhu práce bude jedným z kľúčových faktorov ovplyvňujúcich budúci vývoj slovenskej spoločnosti, pretože osoby v pred dôchodkovom veku sú jednou z ohrozených skupín na trhu práce. Vzhľadom na starnutie populácie a starnutie pracovnej sily bude táto skupina v pracovnej sile stále početnejšia a opatrenia na trhu práce vyvolané starnutím pracovnej sily musia brať do úvahy v prvom rade vývoj v tejto skupine osôb. V grafe č. 5 je možné vidieť, že osoby s vekom vyšším ako 50 rokov tvoria 22,5 % z celkového počtu UoZ.

Graf č. 5: Štruktúra UoZ v roku 2012 podľa vekových kategórií

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

2.3 Vybraná občianska infraštruktúra v obci a jej využitie

Občianska infraštruktúra v sebe zahŕňa školy a školské zariadenia, zariadenia sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, zdravotnícke zariadenia, pamäťové a fondové inštitúcie, kultúrno-spoločenské a osvetové zariadenia, zariadenia poskytujúce záchranné služby. Štruktúra a vybavenosť jednotlivými zložkami občianskej infraštruktúry výraznou mierou ovplyvňuje kvalitu života v obci.

Sociálne zariadenia

Zariadenie sociálnych služieb sa v obci Špačince nenachádza. Najbližší domov sociálnych služieb, ako aj denný stacionár je možné nájsť v meste Trnava. Obec toho času nezabezpečuje v zmysle § 41 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách tieto služby. Do roku 2011 zabezpečovala obec tieto služby avšak pre nezáujem zo strany občanov dala pracovníčka, ktorá poskytovala sociálne služby v roku 2011, výpoveď.

Zdravotníctvo

V obci je k dispozícii zdravotné stredisko, kde ordinuje lekár pre deti a dorast, všeobecný lekár pre dospelých a stomatólog. V obci je od roku 1993 k dispozícii aj lekárneň.

Školstvo

Základná škola s materskou školou Špačince poskytuje prvý a druhý stupeň vzdelávania. Škola pozostáva z dvoch jednoposchodových pavilónov. V pavilóne A (II. stupeň) je umiestnených 7 tried, v pavilóne B (I. stupeň) 10 tried. Je vybavená modernými učebnými pomôckami, má zriadené špeciálne učebne a má vybudované ihriská pre všetky druhy športov, vrátane priestrannej telocvične. Má veľmi dobré podmienky pre rozvoj športových aktivít nielen pre žiakov, ale aj pre rozvoj športu v obci. K dispozícii je i budova, v ktorej je umiestnená školská jedáleň, dielne a učebňa informatiky. Škola je zapojená do projektov Infovek, Otvorená škola v oblasti športu, Zdravá škola - škola podporujúca zdravie.

Každý školský rok prebieha výchovné poradenstvo v úzkej spolupráci výchovného poradcu s rodičmi končiacich žiakov a školskej lekárky. Výchovný poradca sa zúčastňuje triednych schôdzok združenia rodičov, kde rodičov informuje o možnosti štúdia na jednotlivých školách.

Školský klub detí (školská družina) má pestrý kultúrny a športový program. Uskutočňuje svoju výchovnú činnosť prostredníctvom estetickéj, prírodovednej, spoločensko-vednej, pracovno-technickej a športovej činnosti.

Materská škola je umiestnená v samostatnej budove v centre obce. V súčasnosti je materská škola 3-triedna, poskytuje celodennú a poldennú výchovnú starostlivosť podľa požiadaviek rodičov. V roku 2012 navštevovalo materskú školu 53 žiakov.

Kultúra

Hlavným dejiskom kultúrneho života v obci je miestny kultúrny dom, ktorý zabezpečuje kultúrno-spoločenské požiadavky obyvateľov obce. Kľúčovú úlohu pri organizovaní významných kultúrnych podujatí zohráva aj novo postavený amfiteáter v obci.

Každoročne sú v obci organizované viaceré kultúrno-spoločenské podujatia, v roku 2013 sú to nasledovné:

- Koštovka vína
- Stavanie mája
- Deň matiek
- Deň pre všetkých
- Špačiansky trojuholník
- Farský letný tábor
- Jarmok s programom folklórnych skupín
- Hody
- Výstava ovocia a zeleniny
- Uvítanie do života, jubilanti, posedenie dôchodcov
- Výstava o včelách a včelích produktoch
- Mikuláš
- Vianočné trhy

K rozvoju kultúrneho života obce prispieva:

- **Folklórna skupina Špačinčanka**

Folklórna skupina od svojho vzniku v roku 1978 zbiera, oživuje a pre ďalšie generácie zachováva zvyky, kroje a piesne rodnej obce. Je potešiteľné, že pre túto činnosť získava aj mladých ľudí. Omladená Špačinčanka patrí k popredným interpretom folklórneho bohatstva trnavskej oblasti, ktorá svojím programom dotvára slávnostnú a príjemnú atmosféru na rôznych podujatiach usporadúvaných v mestách a obciach v širokom okolí.

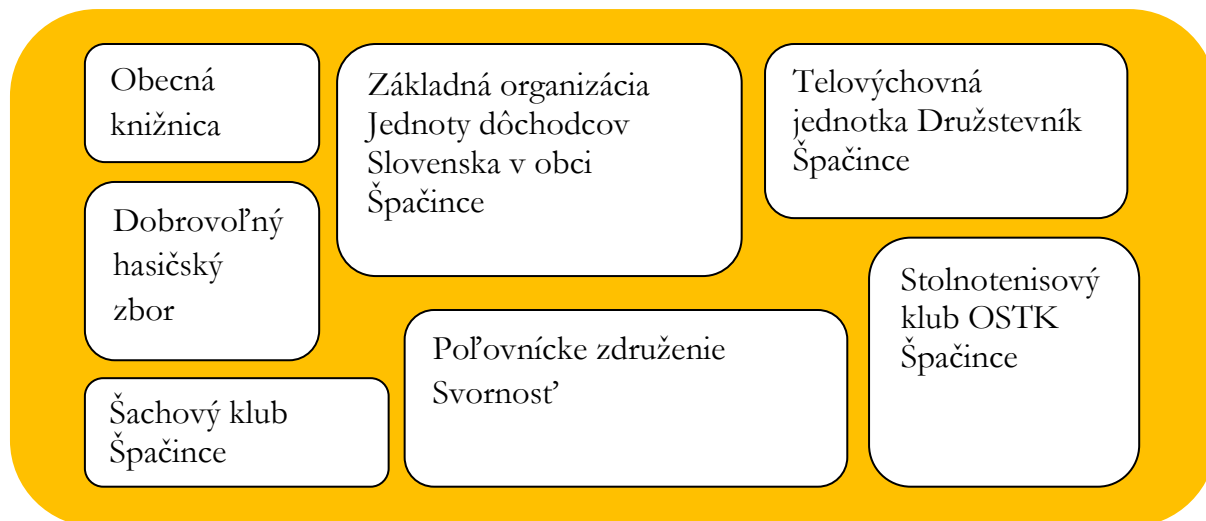
- **Manželia Dorotkovci**

Spievajú spolu už od svojich deviatich rokov. Aktívne spolu vystupujú od roku 1980. Absolvovali desiatky súťaží, festivalov a folklórnych prehliadok, ako aj vystúpenia v zahraničí. V roku 2006 nahrali CD a súčasnosti vystupujú za doprovodu harmonikára. Hrajú pri životných jubileách, posedeniach s dôchodcami, svadobných obradoch, jubileách miest a obcí, pri podujatiach na deň matiek, mesiac úcty k starším, na predvianočných vystúpeniach, Vianočných trhoch v Trnave, pri prezentácii mesta Trnava a Trnavského samosprávneho kraja.

- **Hudobná skupina Návrat**

Skupina Návrat vznikla v apríli 1992, založili ju bratia Miro a Ivan Uváčikovci. Hrá prevažne country, folkové a tramské piesne, ale aj vlastné pesničky. Skupina sa zúčastňuje rôznych festivalov a kultúrno-spoločenských akcií. V spolupráci s Turistickým oddielom ŠPCH (Špačinských pekných chlapcov) každoročne organizuje tradičný Country bál ŠPCH a s Obecným úradom Špačince Špačinskú country pohodičku.

Organizácie, spolky a združenia v obci:

Dobrovoľný hasičský zbor

Dobrovoľný hasičský zbor (DHS) je najstaršou organizáciou v obci. Založili ju 9. novembra 1924 a mala 32 členov. V súčasnej dobe má hasičský zbor 68 členov, z toho 53 mužov a 15 žien. Väčšia časť z týchto členov je stále aktívna a pravidelne sa zúčastňuje na požiarno-taktických cvičeniach, previerkach pripravenosti DHZ, rôznych pohárových súťažiach a kultúrnych akciách (plesy).

Stolnotenisový klub OSTK Špačince

V obci pôsobí Stolnotenisový klub OSTK Špačince, ktorý od septembra 2010 zmenil svoj pôvodný názov TJ Biogal Špačince na názov OSTK Špačince.

Telovýchovná jednotka Družstevník Špačince

V Špačinciach sa prvýkrát futbalová lopta objavuje v roku 1927. Avšak až v roku 1932 boli písané oficiálne začiatky futbalu v Špačinciach. V roku 1960 preberá TJ pod patronát JRD a preto od tohto roku nesieme názov TJ Družstevník Špačince. A tím, dorast a žiaci reprezentujú obec v okresných súťažiach.

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (ZO JDS) v obci Špačince

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska (ZO JDS) v obci Špačince vznikla dňa 23. januára 2012 z podnetu okresnej organizácie JDS, starostu obce a seniorov obce Špačince. Členské schôdze sa konajú jedenkrát mesačne. Priestory na stretávanie sa seniorov sú v zrekonštruovanej budove bývalého Obecného úradu.

Obecná knižnica

Prvá obecná knižnica v Špačinciach bola zriadená v roku 1925 s malým počtom kníh. Knižnica pokračuje vo svojej práci a usporadúva viaceré kolektívne podujatia so žiakmi a s deťmi z materskej školy. Ponúka tieto služby: výpožičky kníh, čítareň, spoločenské hry, veľkoplošný TV + DVD, internet, farebné a čiernebiele kopírovanie.

Poľovnícke združenie Svornosť

K najstarším organizáciám patrí i poľovníctvo. Špačinské Poľovnícke združenie má 28 členov, ktorí sa okrem ochrany a ošetrovania zveri vo svojom revíre zúčastňujú verejného

života a pomáhajú pri budovaní a skrášľovaní obce. Na ZŠ viedli krúžok mladých poľovníkov a ochrancov prírody. Na súťažiach dosahovali veľmi dobré výsledky v celoslovenskom meradle.

2.4 Cieľové skupiny komunitného plánu

Z hľadiska formy potrebných sociálnych služieb možno cieľové skupiny rozdeliť na tri skupiny, prvou sú občania, ktorí si vyžadujú limitovanú sociálnu podporu, druhou občania, ktorí si vyžadujú limitovanú sociálnu podporu a tretou občania, ktorí si vyžadujú intenzívnu sociálnu podporu.

Ako bolo už uvedené v úvodnej časti, cieľom komunitného plánovania obce Špačince nie je len zabezpečovanie siete sociálnych služieb, ale budovanie silnej a rozvíjajúcej sa komunity založenej na troch pilieroch:

1. rovnomerný rozvoj sociálnych služieb,
2. zabezpečenie dostatočných informácií pre existujúcich a budúcich zákazníkov/klientov sociálnych služieb,
3. rozvoj komunitného života s osobitným zreteľom na cieľové skupiny komunitného plánu, ktoré sú častokrát zo spoločenského života vylúčené alebo vylúčením ohrozené.

Vzhľadom na tento prístup bude každá cieľová skupina posudzovaná podľa týchto troch pilierov, t.j. potreby rozvoja sociálnych služieb, dostupnosti informácií a z hľadiska predchádzania sociálnemu vylúčeniu.

Na základe vyššie uvedeného možno ako cieľové skupiny komunitného plánovania označiť:

- seniorov,
- občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- mládež končiacu povinné vzdelávanie,
- mladé rodiny, neúplné rodiny, mnohopočetné rodiny,
- mládež s problémovým správaním s tendenciou k sociálnopatologickým prejavom,
- spoločensky neprispôsobivých občanov – svojim životným štýlom, bezdomovci,
- občanov prepustených z výkonu trestu odňatia slobody alebo ústavu na výkon väzby,
- nezamestnaných,
- občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- slobodné a opustené matky, týrané ženy a deti,
- mládež po ukončení ústavnej starostlivosti.

Ide o pomerne veľa skupín a z toho dôvodu je možné cieľové skupiny na základe podobných znakov a charakteristík zlúčiť a vytvoriť tri cieľové skupiny komunitného plánu a to:

1. seniori a občania so zdravotným postihnutím,
2. rodiny, sociálne ohrozené deti a mládež,
3. občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

2.4.1 Seniori a občania so zdravotným postihnutím

Z hľadiska početnosti ide o pomerne veľkú cieľovú skupinu obyvateľov. Samotní seniori, teda poproduktívna zložka obyvateľstva tvorí významnú časť obyvateľstva obce a vzhľadom na súčasný trend starnutia populácie bude táto zložka v budúcnosti narastať.

Osobitnú pozornosť pri plánovaní sociálnych služieb je potrebné venovať:

- seniorom odkázaným na podporu a pomoc z dôvodu, že ju nemôžu získať iným štandardným spôsobom, napríklad pomocou rodinných príslušníkov,
- občanom so zdravotným postihnutím, ktorých sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré je buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Podľa charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do piatich základných kategórií: mentálne a psychické postihnutia, zmyslové postihnutia (zraku, sluchu a reči), postihnutia pohybového aparátu, kombinované postihnutia, ostatné postihnutia (mnohé majú charakter chronických, tzv. civilizovaných ochorení).

Charakteristickým znakom tejto cieľovej skupiny je:

- podľa kategórie postihnutia rozdielne dopady a sociálne následky a tým potreba špecifickej formy pomoci pri ich uspokojovaní,
- zhoršujúci sa zdravotný stav a rast miery chorobnosti seniorov (počnúc zhoršenou pohyblivosťou, väčšou únavou až po vážne zdravotné problémy a invaliditu) a tým zvyšujúca sa závislosť na sociálnej pomoci,
- menšie ekonomické a finančné možnosti,
- úbytok sociálnych kontaktov spôsobené aj dvoma vyššie uvedenými dôvodmi.

Na základe vyššie uvedeného je potrebné pozornosť venovať vťahnutiu cieľovej skupiny do komunitného života, resp. predchádzaniu ich vylúčeniu z neho.

Zistenie presnej početnosti cieľovej skupiny v obci je problematické, nakoľko sú známe iba údaje zo sociálno-demografickej analýzy o vekovej štruktúre obyvateľov. Počet občanov so zdravotným postihnutím sa štatisticky nesleduje, navyše môžu byť zároveň aj súčasťou skupiny seniorov. Jediným z dostupných údajov je počet držiteľov preukazov ZŤP, ktoré vydáva príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (tabuľka č. 10). Možno však odhadnúť, že celková veľkosť cieľovej skupiny je približne 20 % z celkového počtu obyvateľov.

Tabuľka č. 10: Počet držiteľov preukazu ZŤP v rokoch 2007 – 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet držiteľov preukazu ZŤP	0	3	10	8	6	3
z toho do 18 rokov	0	0	2	2	1	1
z toho od 19-60 rokov	0	0	5	2	2	1
z toho nad 60 rokov	0	3	3	4	3	1

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Základný právny rámec:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách,
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tabuľka č. 11: Počet príjemcov opatrovateľskej služby v rokoch 2007 - 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet príjemcov opatrovateľskej služby	0	1	1	1	0	0
Výdavky obce na opatrovateľskú službu	0,- Sk	31444 8,- Sk	8361,9 2,- €	3655,7 3,- €	0,- €	0,- €

Podľa § 19 zákona č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa poskytuje peňažný príspevok na kompenzáciu ťažkého zdravotného poskytnutia. Príspevky sú nasledovné: na osobnú asistenciu, na kúpu pomôcky, na výcvik používania pomôcky, na úpravu pomôcky, na opravu pomôcky, na kúpu zdvíhacieho zariadenia, na kúpu osobného motorového vozidla, na úpravu osobného motorového vozidla, na prepravu, na úpravu bytu, na úpravu rodinného domu, na úpravu garáže, na kompenzáciu zvýšených výdavkov a peňažný príspevok na opatrovanie.

Tabuľka č. 12: Počet poberateľov príspevkov podľa zákona č. 447/2008

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu zvýšených výdavkov	7	13	10	7	7	5
Počet fyzických osôb poberajúcich príspevok na opatrovanie	1	6	43	34	39	17

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

V tabuľke č. 12 je uvedený počet poberateľov posledných dvoch príspevkov, t.j. príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov a na opatrovanie.

Súčasne služby a aktivity pre cieľovú skupinu	Potreby rozvoja služieb a aktivít pre cieľovú skupinu
<ul style="list-style-type: none"> • Pre nezáujem občanov nie je zabezpečovaná sociálna a ani opatrovateľská služba. • činnosť Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v obci Špačince. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj terénnych sociálnych služieb, • zvýšenie informovanosti cieľovej skupiny o sociálnych službách, • rozvoj súčasných a ďalších aktivít pre cieľovú v oblasti kultúrneho vyžitia

	<p>a trávenia voľného času,</p> <ul style="list-style-type: none">• podpora aktivít s cieľom vzdelávania a informovania seniorov v oblasti prevencie kriminality,• odstránenie existujúcich fyzických bariér v obci,• podpora aktivít zameraných na medzigeneračnú solidaritu (spoločné aktivity seniorov a mládeže).
--	---

2.4.2 Rodiny, sociálne ohrozené deti a mládež

Ide o cieľovú skupinu, kde sú príjemcami sociálnych služieb najmä:

- jednotlivé ohrozené deti, mládež a mladí dospelí, ktorí sa nachádzajú v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie,
- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané deti a mládež zo strany rodičov – nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosti o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.), deti zo sociálne slabších rodín, deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané deti), deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asocíálnemu správaniu, deti s problémom záškoláctva, „mladí dospelí“ po ukončení ústavnej starostlivosti,
- matky a ženy, ktoré sú obeťami domáceho násillia.

Keďže cieľom komunitného plánu je aj správny rozvoj komunitného života, spadá do cieľovej skupiny aj mládež obce ako taká. Práve tá je najcitlivejšou sociálnou skupinou, ktorej vývin a budúcnosť je vo veľkej miere ovplyvňovaná sociálnymi problémami a zmenami v spoločnosti/komunite. Nemožno zabúdať aj na rodinu, ktorá je základom spoločnosti a je kolískou ľudstva a výchovy. Do cieľovej skupiny preto spadajú aj matky s maloletými deťmi, viacdetné rodiny, mladé rodiny a neúplné rodiny. Pre všetky tieto skupiny obyvateľov je potrebné zabezpečiť, aby boli v obci vytvorené vhodné podmienky na ich ďalší vývoj (v prípade mládeže) a vyhovujúce podmienky (v prípade rodín) na život v obci.

Poznámka: Právny poriadok Slovenskej republiky pozná pojmy dieťa, maloletý a mladistvý. S prihliadnutím na tradície demografickej štatistiky na Slovensku, ale aj štandardne štatistické zisťovania OSN a UNESCO sa aj na Slovensku definuje mládež ako veková skupina od 15 do 26 rokov.

Zistenie presnej početnosti cieľovej skupiny nie je možné, nakoľko sa štatisticky nesleduje. Z demografickej analýzy je možné stanoviť iba percentuálny podiel mládeže v obci (do 26 rokov) a tento podiel predstavuje približne 27 - 28 %.

Základný legislatívny rámec:

- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, kde § 31 vymedzuje sociálne služby na podporu rodín s deťmi,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou,
- zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou definuje v § 6 povinnosti obce na tomto úseku nasledovne: Obec na úseku starostlivosti o mládež predovšetkým podporuje organizovanie práce s mládežou, podporuje aktivitu zdravotne postihutej

mládeže, utvára podmienky na rozvoj práce s mládežou, podporuje iniciatívy v rámci práce s mládežou a ďalšie aktivity.

Súčasne služby a aktivity pre cieľovú skupinu	Potreby rozvoja služieb a aktivít pre cieľovú skupinu
<ul style="list-style-type: none"> • výchovno – vzdelávacia činnosť zabezpečovaná materskou školou a základnou školou priamo v obci, • základné poradenstvo poskytované pracovníkmi obecného úradu, • výkon sociálno právnej ochrany a sociálnej kurately pre sociálne ohrozené deti a mládež z obce Špačince zabezpečuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave prostredníctvom oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, • referát poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR v Trnave je špecializovaným pracoviskom ÚPSVaR Trnava, ktoré prostredníctvom svojich zamestnancov ponúka odbornú pomoc klientom na dobrovoľnej báze alebo na odporúčanie odboru sociálnych vecí a rodiny, súdu alebo lekára, • možnosť športového vyžitia pre mládež v obci. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj preventívnych opatrení zameraných na elimináciu nežiaducich javov (prevencia záškoláctva, šikanovania, zvýšeného násillia, bezpečného používania internetu, prevencie drogových závislostí a pod.), osobitnú pozornosť je potrebné venovať ochrane a podpore detí a mládeže zo sociálne slabých rodín, • podpora aktivít zmysluplného trávenia voľného času a rozvoj športovej a záujmovej infraštruktúry, • rozvoj spolupráce so subjektmi (štátne, občianske združenia a neziskové organizácie) poskytujúcimi sociálne, právne, psychologické a ostatné poradenstvo cieľovej skupine, • podpora aktivít zameraných na medzigeneračnú solidaritu, • podpora aktivizácie mládeže s cieľom podpory vlastného „organizovania sa“ a zapájaniu sa do verejného života, • podpora komunitného dobrovoľníctva, • ďalší rozvoj poradenstva.

2.4.3 Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

K tejto cieľovej skupine možno zaradiť:

- občanov bez prístrešia (bezdomovcov),
- občanov prepustených z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- dlhodobo nezamestnaných občanov,
- občanov spoločensky neprispôsobivých (občania so sociálne patologickým správaním),
- závislých občanov (látkové a nelátkové závislosti).

Ide teda o rôznorodú cieľovú skupinu s rôznymi sociálnymi problémami (prípadne ich kombinácie), ktoré sú spôsobené nedostatočnou mierou a možnosťou uspokojovania základných životných potrieb ako následok ich sociálnej situácie, v ktorej sa z rôznych príčin ocitli a ktorá pôsobuje ich sociálne vylúčenie.

Spomedzi členov tejto cieľovej skupiny možno zistiť iba počet UoZ, ktorí sú evidovaní úrade práce. Početnosť ďalších príslušníkov cieľovej skupiny nie je známy, nakoľko sa štatisticky nezisťuje. Ako to bolo uvedené v časti 2.2, celkový počet UoZ od roku 2007 neustále rástol. Dlhodobo nezamestnaných (nad 12 mesiacov) bolo 28,57 % v roku 2012. Celkový počet nezamestnaných v obci však nie je úplný, nakoľko počet nezamestnaných, ktorí nie sú evidovaní na ÚPSVaR nie je známy.

Jednou z možností ako udržať pracovné návyky dlhodobo nezamestnaných je vykonávanie aktivačnej činnosti. Tá sa vykonáva podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj. Vykonávať ju môžu UoZ, ktorí sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi. Prehľad UoZ vykonávajúcich aktivačnú činnosť v obci je možné vidieť v tabuľke č 13.

Tabuľka č. 13: Počet obyvateľov vykonávajúcich aktivačnú činnosť v rokoch 2007 – 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet UoZ vykonávajúcich aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec Špačince (§52 zákona 5/2004)	11	0	0	0	1	0
Počet UoZ vykonávajúcich aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby (§52a zákona 5/2004)	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Základný právny rámec:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách,

- zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálno právnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Súčasne služby a aktivity pre cieľovú skupinu	Potreby rozvoja služieb a aktivít pre cieľovú skupinu
<ul style="list-style-type: none">• základné sociálne poradenstvo pracovníkmi obecného úradu.	<ul style="list-style-type: none">• terénna sociálna práca,• pomoc k svojpomoci podporou programov a projektov zameraných na sociálnu inklúziu,• pokračovanie v aktivačnej činnosti alebo využitie inej (aktuálnej) možnosti zamestnania cieľovej skupiny.

2.5 SWOT analýza

Predpokladom strategického plánovania je spracovanie SWOT analýzy, ktorá v prípade spracovania komunitného plánu obce Špačince vychádza z predchádzajúcich analýz (sociálno – demografickej, analýzy občianskej vybavenosti, nezamestnanosti v obci a identifikácie cieľových skupín) komunitného plánu.

SWOT analýza definuje ako zachovať, resp. rozvíjať silné stránky obce, ako odstraňovať, resp. eliminovať slabé stránky obce, ktoré z príležitostí možno využiť pre ďalší rozvoj obce, akými aktivitami možno čeliť očakávaným ohrozeniam ďalšieho rozvoja obce.

Silné stránky:

- záujem predstaviteľov obce o komunitný rozvoj,
- vysoký nárast počtu obyvateľov v posledných rokoch (spôsobené predovšetkým mechanickým pohybom obyvateľstva),
- postupné znižovanie indexu starnutia v posledných rokoch,
- výhodná poloha obce voči krajskému mestu Trnava, ako aj hlavnému mestu Bratislava,
- široká škála kultúrno – spoločenských aktivít v obci,
- široká základňa združení a spolkov pôsobiacich v obci,
- založenie Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v obci a jej aktívna práca,
- dobre spracovaná web stránka obce,
- členstvo v Mikroregióne 11 PLUS.

Slabé stránky:

- pomerne nízky prirodzený prírastok obyvateľstva v posledných rokoch,
- zvyšujúci sa počet nezamestnaných,
- chýbajúce zariadenie sociálnych služieb,
- absencia terénnej sociálnej práce,
- nízka miera informovanosti o dostupných sociálnych službách,
- nedostatok finančných zdrojov obce na rozvoj sociálnych služieb,
- spomedzi všetkých služieb poskytovaných v obci chýba informácia o sociálnych službách na web stránke obce,
- chýbajúce komplexné zmapovanie početnosti niektorých cieľových skupín.

Príležitosti:

- získanie mimorozpočtových zdrojov (ŠR, štrukturálne fondy EÚ, atď.) na rozvoj sociálnych služieb,
- pokračovanie v aktivačnej činnosti alebo využitie inej (aktuálnej) formy pomoci dlhodobo nezamestnaným,
- rozvoj dobrovoľníctva v obci a tým zapájanie obyvateľov, ale napríklad aj

nezamestnaných do práce pre komunitu obce,

- zväženie inštitútu partnerstva pri poskytovaní sociálnych služieb, ktoré definuje aj zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v § 4,
- využitie členstva v Mikroregióne 11 PLUS na rozvoj sociálnych služieb, preventívnych aktivít, kultúrnych a voľnočasových aktivít pre cieľové skupiny komunitného plánu.

Ohrozenia:

- narastajúca kriminalita detí a mládeže,
- nárast miery obyvateľov odkázaných na sociálne služby (vplyvom pretrvávajúcej hospodárskej krízy),
- nezáujem obyvateľstva o veci verejné a rozvoj vlastnej komunity,
- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby,
- nezáujem časti cieľovej skupiny riešiť svoje problémy,
- pretrvávajúci dopad finančnej krízy na rozpočet obce.

3. Strategická časť

Strategická časť komunitného plánu je z pohľadu nasledujúceho obdobia rokov 2013 – 2020 najdôležitejšia, nakoľko načrtáva víziu a strategické ciele, ktoré by sa mali dosiahnuť. Vychádza zo sociálno – demografickej analýzy, analýzy cieľových skupín v obci a SWOT analýzy.

3.1 Vízia a strategické ciele komunitného plánu

Komunitný plán sociálnych služieb je v súlade so základným plánovacím dokumentom obce, ktorým je PHSR a teda aj vízia a strategické ciele komunitného plánu rešpektujú a podporujú trvalo udržateľný hospodársky rozvoj obce.

Prioritné oblasti PHSR obce, ktoré komunitný plán napomáha dosiahnuť sú:

- investície do občianskej infraštruktúry, s cieľom: prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania prípravou pre IBV a nájomné byty.
- rozvoj občianskej spoločnosti, s cieľom: aktivizácie obyvateľstva formou kultúrnych a športových podujatí ako aj kontinuálne zvyšovanie participácie obyvateľov na dianí v obci.
- podpora rozvoja služieb pre obyvateľov, s cieľom: skvalitnenia služieb poskytovaných na území obce, ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

PHSR obce je zastrešujúcim dokumentom voči komunitnému plánu a vo vzťahu k PHSR na nasledujúce obdobie by mal byť komunitný plán východiskom v oblasti rozvoja sociálnych služieb.

Vízia obce Špačince v oblasti rozvoja sociálnych služieb:

Silná a rozvíjajúca sa komunita s dostupnými sociálnymi službami odrážajúcimi potreby obyvateľov, s dostatočnou informovanosťou v oblasti sociálnych služieb a s rozvinutým komunitným životom.

Vízia načrtáva budúci obraz o smerovaní rozvoja obce v oblasti sociálnych služieb. Je všeobecne formulovaná a preto ju konkretizujú strategické ciele, ktorými sú:

1. Rozvoj služieb, predovšetkým sociálnych podľa potrieb cieľových skupín

2. Zlepšenie dostupnosti informácií pre cieľové skupiny

3. Rozvoj aktivít na rozvoj komunitného života obce

Konkrétnym nástrojom naplnenia strategických cieľov budú opatrenia formulované pre jednotlivé ciele. Pri ich realizácii je dôležité a potrebné koordinovať aktivity, na ktorých sa budú podieľať subjekty obce, poskytovatelia sociálnych služieb, ako aj samotní príjemcovia týchto služieb.

Strategický cieľ	Opatrenie
1. Rozvoj služieb, predovšetkým sociálnych podľa potrieb cieľových skupín	1.1 Rozvoj terénnych sociálnych služieb 1.2 Vytvorenie zariadenie sociálnych služieb 1.3 Pokračovanie v aktivačnej činnosti alebo využitie inej (aktuálnej) formy pomoci dlhodobo nezamestnaným 1.4 Zlepšenie bezbariérovosti v obci
2. Zlepšenie dostupnosti informácií pre cieľové skupiny	2.1 Zistenie početnosti niektorých cieľových skupín 2.2 Zlepšenie základného poradenstva v obci 2.3 Zlepšenie dostupnosti informácií o sociálnych službách 2.4 Zlepšenie webovej stránky obce v oblasti sociálnych služieb 2.5 Vytvorenie programu na prevenciu kriminality, ktorej obeťou sú predovšetkým seniori
3. Rozvoj aktivít na rozvoj komunitného života obce	3.1 Vypracovanie komunitných programov na rozvoj komunitného života v priamej spolupráci s cieľovými skupinami 3.2 Vytvorenie programu na rozvoj dobrovoľníctva

	<p>3.3 Zmapovanie grantových schém zameraných na cieľové skupiny (verejných, neverejných), ich analýza a využitie</p> <p>3.4 Aktivizovanie spolupráce miestnych organizácií</p> <p>3.5 Rozvoj voľnočasovej infraštruktúry podľa potrieb cieľových skupín</p>
--	--

3.2 Financovanie sociálnych služieb

Jedným z kľúčových faktorov úspechu realizácie cieľov stanovených v komunitnom pláne je schopnosť zaistiť potrebné zdroje financovania. V horizonte rokov 2013 – 2020 sa v komunitnom pláne predpokladá viaczdrojové financovanie z nasledovných zdrojov:

- rozpočet obce Špačince,
- rozpočet Mikroregiónu 11 PLUS, ktorého členom je aj obec Špačince,
- nenávratné finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov,
- dotačné a grantové schémy na národnej úrovni,
- súkromné zdroje,
- dary a finančné príspevky.

3.3 Časový harmonogram komunitného plánu

Navrhnuté opatrenia komunitného plánu sa budú plniť priebežne počas obdobia 2013 – 2020 podľa dostupných finančných, materiálnych a personálnych zdrojov obce. Časový harmonogram bude priebežne aktualizovaný na základe finančnej situácie a rozpočtu obce.

3.4 Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia komunitného plánu

Komunitný plán sociálnych služieb obce Špačince je strategickým dokumentom, stanovuje teda dlhodobé ciele v oblasti sociálnych služieb. V sieti sociálnych služieb je treba priebežne reagovať na zmeny podmienok, a to najmä legislatívnych a finančných. Sociálne služby nie sú a ani nemôžu byť nemenné, pretože sa zároveň vyvíjajú aj potreby a očakávania ich užívateľov. Demografické a spoločenské zmeny majú síce charakter postupných zmien, ale i na tie je nutné reagovať včas a dostatočne. Aby sieť sociálnych

a ďalších nadväzných služieb bola schopná reagovať, je potrebné udržiavať proces komunitného plánovania v chode i po dokončení a schválení dokumentu.

Monitorovanie

Monitorovanie je nevyhnutnou súčasťou komunitného plánovania. Cieľom monitorovania je sledovať vývoj a trendy v oblasti sociálnych služieb a sledovať účinnosť opatrení, ktoré boli v komunitnom pláne určené, aby sa dosiahli vytýčené ciele. Jedná sa teda o dlhodobú a opakujúcu sa aktivitu, ktorú by mala vykonávať zodpovedná osoba zadávateľa sociálnych služieb, t.j. obce.

Hodnotenie realizácie komunitného plánu

Hodnotenie realizácie komunitného plánu sa zameriava na plnenie opatrení, ktoré sú schválené v rámci dokumentu. Hodnotenie slúži ako podklad pre ďalší rozvoj a ako podklad pre prípadnú aktualizáciu komunitného plánu. Hodnotenie by malo prebiehať poverenou osobou v spolupráci s dotknutými osobami a organizáciami, ktoré sa na realizácii opatrení podieľajú. Následne by mala byť na rokovanie obecného zastupiteľstva predložená správa o plnení cieľov komunitného plánu, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na nasledujúce obdobie.

Aktualizácia komunitného plánu

Aktualizácia komunitného plánu sociálnych služieb by sa mala realizovať v nadväznosti na monitoring a hodnotenie realizácie komunitného plánu. Komunitný plán je nutné aktualizovať z dôvodu vonkajších a vnútorných vplyvov, ktoré vyžadujú úpravu cieľov a opatrení oproti pôvodnému plánu.

4. Záver

Komunitný plán sociálnych služieb obce Špačince bol spracovaný v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ako strednodobý strategický dokument zabezpečujúci systematické plánovanie a rozvoj sociálnych služieb. V nadväznosti na širší kontext komunitného plánovania t.j. zlepšenie kvality života členov komunity sa komunitný plán obce zameriava nie len na budovanie optimálnej štruktúry sociálnych služieb, ale ja na formovanie a rozvoj komunitného života s osobitným prihliadnutím na občanov, ktorí stoja na jeho okraji.

Pri spracovaní komunitného plánu sa vychádzalo z platných legislatívnych predpisov a aktuálnych miestnych, regionálnych, národných a európskych stratégií ovplyvňujúcich danú oblasť. Podkladom na stanovenie stratégie boli sociálno – demografická analýza a stanovenie cieľových skupín komunitného plánu. Z týchto podkladov vyplynulo na nadchádzajúce obdobie niekoľko cieľov. Primárne ide o rozvoj sociálnych služieb v obci, následne o zlepšenie dostupnosti informácií v tejto oblasti a do tretice o rozvoj komunitného života v obci.

Naplnenie stanovených cieľov a opatrení bude pritom podmienené predovšetkým mierou spolupráce dotknutých subjektov a vhodným zabezpečením finančných, materiálnych a personálnych podmienok. Nemenej dôležitým prvkom bude správny manažment realizácie opatrení, priebežné monitorovanie a hodnotenie plnenia komunitného plánu.